

Dosarul nr. 2ra-1509/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: A. Miron)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

15 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate de Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Diana Todoroscean împotriva Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate de Acțiuni, intervenient accesoriu Societatea Comercială „Alvim-Auto” Societatea cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate de Acțiuni și a fost menținută hotărârea din 17 octombrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La data de 30 noiembrie 2016 reclamanta Diana Todoroscean a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA, intervenient accesoriu SC „Alvim-Auto” SRL cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 21 aprilie 2015 prin intermediul BA „Partenerul Tău” SRL a încheiat în calitate de asigurat cu ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA în calitate de asigurator contractul de asigurare a vehiculelor terestre (Autocasco) nr. AC150002/CR/59 cu privire la asigurarea intereselor patrimoniale legate de posesia, folosința și dispoziția asupra autovehiculului Ssangyong Korando, anul producerii 2015, nr/î xxxxx. Tot, la data menționată a primit

și polița de asigurare nr. AC150002/CR/59 din 21 aprilie 2015.

A menționat că, la data de 29 septembrie 2015 a avut loc un accident rutier, în rezultatul căruia autovehiculul menționat a fost deteriorat. Potrivit cererii Casco din 01 octombrie 2015, suma despăgubirii de asigurare a constituit 115072 de lei. Totodată, prin același document a fost confirmată valabilitatea poliței de asigurare la momentul accidentului, achitarea în timp a primelor de asigurare, etc. Ca urmare, pârîtul a luat decizia să achite despăgubirea de asigurare conform pct.5.4. din cererea Casco din 01 octombrie 2015 și ordinul cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare nr. 13 octombrie 2015.

A specificat că, la caz, obligația asigurătorului de a plăti indemnizația și mărimea ei nu trezesc îndoieli, însă banii nu i-au fost plătiți asiguratului, iar pârîtul i-a transferat companie de reparație auto SC „Alvim-Auto” SRL, pentru efectuarea serviciilor de reparație a automobilului deteriorat. După examinarea automobilului, SC „Alvim-Auto” SRL a refuzat efectuarea reparației, din motiv că nu aveau piesele de schimb necesare. În circumstanțele descrise, s-a adresat iarăși către pârât, care după mai multe solicitări insistente i-a explicat verbal că a transferat toată suma despăgubirii de asigurare în avans SC „Alvim-Auto” SRL și din acest motiv nu este obligat să-i plătească despăgubire de asigurare.

A notat că, l-a informat pe pârât că nu a primit serviciile de reparație de la compania respectivă, însă din partea ÎM „Grawe Carat Asigurări,, SA nu a parvenit nici un răspuns.

A accentuat că, timp de un an de zile ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA n-a întreprins nici o acțiune pentru a-și îndeplini obligațiile sale. Astfel, la data de 22 septembrie 2016 a transmis pârâtului reclamație scrisă, prin care l-a informat că din vina lui este nevoită să se adreseze în instanța de judecată și totodată să vândă vehiculul deteriorat, însă din partea ultimului nu a parvenit nici un răspuns.

A relatat că, până la moment plata despăgubirii de asigurare nu a fost efectuată, respectiv pârâtul nu a achitat în termenul stabilit suma despăgubirii de asigurare și nici nu a efectuat compensarea prejudiciului prin altă cale - repararea bunului prin prestarea serviciilor de reparație.

A invocat că, potrivit pct.6.13 din contractul Autocasco nr. AC150002/CR/59 din 21 aprilie 2015, în cazul avarierii vehiculului, despăgubirile se acordă în termen de 15 zile lucrătoare de la data când asiguratul a depus la asigurător toate documentele solicitate de acesta și necesare pentru regularizarea daunei.

A subliniat că, pârâtul de sine stătător a ales prestarea serviciilor în loc de plata despăgubirii în bani, fără un acord scris al asiguratului și contrar prevederilor contractului Autocasco menționat, care prevede că, plata despăgubirii de asigurare nemijlocit stației de deservire tehnică se efectuează în baza actului de îndeplinire a lucrărilor sau a unui deviz, totodată alin. (1) al articolului indicat prevede că, indemnizația de asigurare sau despăgubirea de asigurare se plătește de către asigurător în bani. Compensarea prejudiciului prin restabilirea sau repararea bunurilor, prin prestarea de servicii se permite doar cu acordul scris al asiguratului.

A relevat că, în conformitate cu pct. 6.26 al contractului Autocasco nr.

AC150002/CR/59 din 21 aprilie 2015, asiguratorul acceptă plata despăgubirii de asigurare în baza actelor de îndeplinire a lucrărilor sau a devizului de cheltuieli, dacă acestea sunt emise de către o stație de deservire specializată autorizată cu efectuarea lucrărilor necesare sau vânzarea pieselor de schimb auto, coordonată prealabil cu asiguratul. În acest caz despăgubirea se va plăti nemijlocit stației de deservire tehnică.

A indicat că, nu și-a exprimat acordul pentru compensarea prejudiciului prin prestarea serviciilor și pîrîtul nici nu a solicitat un asemenea acord, neindicând în Cererea/Casco modul de achitare a despăgubirii. Despre faptul că banii au fost transferați la o stație de deservire tehnică a aflat deja după efectuarea transferului menționat.

A comunicat că, la transferul sumei despăgubirii de asigurări nu au fost respectate nici prevederile contractului Autocasco care prevede că, la efectuarea transferului trebuie să fie prezentat actul de îndeplinire a lucrărilor sau un deviz de cheltuieli, însă actul s-au devizul în acest sens nu au fost coordonate în prealabil cu asiguratul și nici nu au fost întocmite. De altfel, ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA nu a achitat nici suma avansului prevăzut de legislație în vigoare și de contractul Autocasco.

A solicitat încasarea de la ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în mărime de 115072 de lei, a penalității în mărime de 20943 de lei 10 bani, a dobânzii de întârziere în sumă de 23815 de lei 17 bani, a prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 4944 de lei 91 bani.

Prin hotărârea din 17 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Diana Todorocșean și a fost încasat de la ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA în beneficiul Dianei Todorocșean despăgubirea de asigurare în mărime de 115072 de lei, penalitatea în cuantum de 20712 de lei 96 bani, dobânda de întârziere în mărime de 1316 de lei 12 bani, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 4944 de lei 90 bani și cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 4000 de lei, în total 146046 de lei 09 bani. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA și a fost menținută hotărârea din 17 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, instanța de fond corect a concluzionat că dacă în contractele de asigurări de bunuri Casco sau obligatorii este prevăzută reparația autovehiculului deteriorat la unitatea de specialitate cu care asiguratorul are încheiat contract, atunci în cazul neîndeplinirii obligațiilor în privința termenului de reparație, asiguratul este în drept să se adreseze la altă unitate de specialitate.

În acest caz, asiguratorul este obligat să achite despăgubirea în limita daunelor stabilite în dosarul de daune, ținîndu-se cont de cheltuielile efectiv suportate probate cu documente justificative prevăzute de legislația în vigoare. Despăgubirea de asigurare se plătește de către asigurator în bani. Compensarea se permite și prin restabilirea sau repararea bunurilor.

Pentru calitatea efectuării reparației de către unitatea de specialitate aleasă de către asigurator, cu acordul scris al asiguratului, va purta răspundere compania de asigurare conform art. 6 alin. (4) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006. Mai mult ca atât, instanța de apel a menționat că, în caz de neîndeplinire a obligațiilor de reparație a autovehiculului menționat de către SC „Alvim-Auto” SRL, pârâtul ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA urma să întreprindă acțiuni pentru restituirea sumei de despăgubire în mărime de 115072 de lei.

Corespunzător, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond corect a stabilit că în cazul neefectuării reparației și înștiințării ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA despre acest fapt, ultima fără nici un temei legal nu a intervenit și nu a achitat Dianei Todoroscean despăgubirea de asigurare în mărime de 115072 de lei, iar întârzierea în executarea obligațiilor asumate are drept consecință plata dobânzii și penalității de întârziere.

Prin decizia suplimentară din 11 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost încasat de la ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA în beneficiul Dianei Todoroscean cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 2500 de lei. În rest, cerința privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică ce excedă suma de 2500 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 06 aprilie 2018 ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre de respingere a acțiunii și încasare a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea apelului în mărime de 3084 de lei 77 bani și la depunerea recursului în mărime de 2056 de lei 51 bani.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

A menționat că, instanța de apel eronat a concluzionat că în cazul din speță pentru calitatea serviciilor de reparație de către unitatea de specialitate aleasă de asigurator, va purta răspundere compania de asigurare, conform art. 6 alin. (4) al Legii nr. 407 din 21 decembrie 2006. Or, norma menționată stabilește regulile de compensare a prejudiciului prin restabilirea sau repararea bunurilor sau prin prestarea de servicii, reguli respectate în totalitate de asigurator, fapt constatat de ambele instanțe.

A specificat că, răspunderea asiguratorului pentru calitatea serviciilor de reparație se angajează doar în cazul când unitatea de specialitate este aleasă de către asigurator. În prezenta speță, conform pct. 4.14 al contractului de asigurare a vehiculelor terestre nr. AC150002/CR/59, a fost bifată opțiunea deservirii la dealer-ul oficial SC „Alvim-Auto” SRL, iar prin cererea din 01 octombrie 2015 Diana Todoroscean a solicitat transferul sumei despăgubirii la stația de reparație SC „Alvim-Auto” SRL, fapte care au fost constatate fără rezerve de instanță.

A notat că, din momentul încheierii contractului de asigurare, depunerii de către Diana Todoroscean a cererii de despăgubire și finisând cu transferul despăgubirii de asigurare, ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA și-a executat obligațiile sale, procedând în

strictă conformitate prevederile legale și condițiile contractul de asigurare.

A relatat că, contrar probelor și circumstanțelor cauzei, instanța de apel a concluzionat că ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA nu a intervenit în soluționarea diferendului iscat, or prin scrisoarea nr. 1656/16 din 3 octombrie 2016, ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA a răspuns solicitărilor Dianei Todorășcan, recomandându-i adresarea către dealer-ul oficial în vederea restituirii sumei achitate de asigurător.

A relevat că, instanța de apel nu a reținut simplul fapt că la materialele dosarului nu există absolut nici o probă că Diana Todorășcan s-a adresat cu o careva solicitare către SC „Alvim- Auto” SRL în vederea soluționării diferendului.

A indicat că, ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA nu a încălcat termenul de plată, deoarece și-a executat integral obligațiile ce decurg din contractul de asigurate cu intimata, or în termen de două săptămâni de la înștiințarea despre survenirea cazului asigurat - 01 octombrie 2015, la data de 15 octombrie 2015 asigurătorul a efectuat transferul despăgubirii de asigurare către SC „Alvim-Auto” SRL. Astfel, din 15 octombrie 2015, ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA nu s-a folosit de mijloacele respective, din simplu motiv că acestea au ieșit din contul asigurătorului prin virarea către unitatea de specialitate, așa cum prevede contractul de asigurare și conform voinței asiguratului.

La data de 07 august 2018, Diana Todorășcan, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 07 martie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 06 aprilie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate de Acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic